

Versenykiírás

XXXV. Herman Ottó Kárpát-medencei Biológiaverseny

A verseny kiírója, rendezője:

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

Társrendező:

- Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (Sarród)

Szakmai együttműködők:

- Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
- ELTE TTK
- TIT Szövetség tagegyesületei

Határon túli szakmai partnerek:

- Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete (Szabadka)
- GENIUS Jótékonyági Alapítvány (Beregszász)
- Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (Beregszász)
- Mentor TT – Felvidéki Tehetségsegítő Tanács (Galánta)
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász)
- Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Kara (Kolozsvár)
- Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Komárom)

Támogatóink:

- Agrárminisztérium
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal
- Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FÖCIK)
- Emberi Erőforrás Támogatáskezelő – Nemzeti Tehetség Program (NTP)
- Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. – Nemzeti Együttműködési Alap (NEA)
- Nemzeti Park Igazgatóságok
- Alapítvány a Közjóért
- Béres Gyógyszergyár Zrt.

A verseny szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos információk:

A Magyar Természettudományi Társulat www.mtte.hu honlapján olvashatók.

A versenyt a Magyar Természettudományi Társulat (továbbiakban: MTT) biológia témakörben magyarországi és külhoni, magyar anyanyelvű iskolák hetedik és nyolcadikos (13–14 éves) tanulói számára hirdeti meg *egy kategóriában*.

A verseny magyarországi fordulóra és a Kárpát-medencei döntőre az MTT központi feladatalapokat készít a versenykiírásban megadott ismeretanyagból.

A verseny három fordulóból áll:

- 1) iskolai/Budapesten kerületi
- 2) vármegyei/Budapesten fővárosi
- 3) Kárpát-medencei döntő

Minden, a versenyen részt vevő iskolának az első fordulót megelőzően regisztrálnia kell az MTT honlapján az ott leírt útmutató szerint. Nevezés csak az iskolától fogadható el.

Az iskolák regisztrációját 2024. október 1. és 2025. február 14. között várjuk.

Határidőn túli regisztrációra nincs lehetőség!

A vármegyékben a *regisztrált iskolák*, **Budapesten** pedig a *kerületi versenyfelelősök* **2025. február 24-től** tölthetik le a központi feladatsort.

A verseny ismeretanyaga és fordulói:

A verseny írásbeli részének ismeretanyagát alapvetően a **NAT 2020 tankönyvcsalád Biológia 7 – 8., Természettudomány 6. osztályos tankönyvei, valamint a honlapra feltöltött forrásmunkák és internetes források képezik.**

1. Iskolai/Budapesten kerületi forduló:

2025. február 26. szerda 15:00 óra

A **vármegyékben** a verseny első fordulóját az MTT által biztosított egységes központi feladatlappal az iskolák szaktanárai szervezik meg. Az iskola feladata a feladatok nyomtatása, a verseny lebonyolítása, a továbbjutók adatainak megküldése az MTT-be.

Minden vármegyében a vármegyei versenyfelelős határozza meg a vármegyei döntőbe jutás feltételeit, melyet egyedi versenykiírásában tesz közzé **2024. szeptember 16-ig** bezárólag.

A verseny vármegyei fordulóról tájékozódás céljából a vármegyei TIT Szervezetek és a kijelölt iskolák versenyfelelőseivel kell felvenni a kapcsolatot. A vármegyei felelősök elérhetőségét az MTT honlapján (www.mtte.hu) tesszük közzé **2024. szeptember 16-ig**.

Budapesten a kerületi versenyfelelősök feladata a feladatok nyomtatása, a verseny lebonyolítása, az értékelés és az eredménylista megküldése az MTT-be. Kerületenként a **három** legmagasabb pontot elért tanuló nevezhető a budapesti döntőre.

A központi feladatlap 100 pontos, megoldásának időtartama 90 perc.

A vármegyékben az iskolák, Budapesten a kerületi versenyfelelősök nevezik a második fordulóba jutott diákokat a Társulat honlapján (mtte.hu). Határidő: **2025. március 17.**

Az iskolai / kerületi forduló felkészülési anyaga:

- Hazánk legjellemzőbb életközösségei
  - o főbb fás társulások a Kárpát-medencében
- Ökológiai alapismeretek
  - o élőlények és környezetük
  - o szerveződési szintek
  - o kölcsönhatások az életközösségekben
  - o táplálkozási szintek
  - o anyagáramlás az életközösségekben
- Globális környezeti problémák
  - o víz-, levegő-, talajszennyezés
  - o Földgömb, Természetbúvár kijelölt, honlapról később letölthető cikk

2. Vármegyei/fővárosi forduló:

2025. április 4. péntek 15:00 óra

A vármegyei forduló megvalósításában a vármegyei TIT szervezetek, ennek hiányában kijelölt iskolák segítenek. A vármegyei forduló részvételi díját a megyei szervező határozza meg és teszi közzé a vármegyei versenykiírásban.

A fővárosban a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8.) bonyolítja le a versenyt **Gelencsér Flóra** szaktanár (elérhetősége: gelencser@fazekas.hu; tel: +36 1 210 1030/220 mellék) koordinálásával.

A vármegyei/budapesti döntőn a versenyzők az MTT által összeállított központi feladatlapot oldanak meg. A központi feladatlap 100 pontos, a megoldás időtartama 90 perc. Holtverseny esetére +10 kérdésből álló feladatlapot biztosítunk. A dolgozatokat központi javítókulcs alapján a helyi versenybizottság javítja és értékeli. A vármegyékből a legmagasabb pontszámot elért **egy** tanuló, a fővárosból a legmagasabb pontszámot elért **öt** tanuló jut a Kárpát-medencei döntőbe.

Az erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági résztvevők a helyi fordulók legjobbjaiból kerülnek a Kárpát-medencei döntőbe. Az MTT-vel előzetesen egyeztetett és megállapított létszámkeret alapján személyüket a határon túli verseny szervezők jelölik ki.

Ha a versenyző a vármegyei/fővárosi fordulón nem jelenik meg a megadott időpontban (nap, óra) akkor a versenybizottság a versenyzőt kizárja a versenyből! A versenyző kizárólag abban a vármegyében versenyezhet, ahol iskolába jár.

A vármegyei/fővárosi forduló eredményeit a versenyt rendező intézmény/szervezet eljuttatja az MTT-nek, ezzel nevezi a döntőbe jutott diákokat/diákokat.

Beküldési határidő: 2025. április 29.

A külhoni verseny szervezőktől 2025. április 29-ig várjuk a Kárpát-medencei döntőbe jutott diákok listáját.

A vármegyei forduló ismeretanyaga:

- Hazánk legjellemzőbb életközösségei
  - o főbb fás társulások a Kárpát-medencében
  - o a Kárpát-medence legfontosabb gyep-társulásai
- Ökológiai alapismeretek
  - o élőlények és környezetük
  - o szerveződési szintek
  - o kölcsönhatások az életközösségekben
  - o táplálkozási szintek
  - o anyagáramlás az életközösségekben
  - o vizes élőhelyek (a honlapra feltöltött anyag alapján)
- Fontosabb biomok: jellemzésük és összehasonlításuk
- Globális környezeti problémák
  - o víz-, levegő-, talajszennyezés
  - o ember, mint környezeti tényező
- Természetvédelem és fenntarthatóság
- Hazánk nemzeti parkjainak alapvető ismerete. Az idei évben kiemelten a **Bükk Nemzeti Park (bnpi.hu)** és a **Balaton-felvidéki Nemzeti Park (bfnp.hu)**
- Herman Ottó élete és munkássága. Elérhető: www.tbubar.hu
- Földgömb, Természetbúvár kijelölt, honlapról később letölthető cikk

3. Kárpát-medencei döntő:

2025. május 23–24–25. (péntek–szombat–vasárnap)

Helyszíne: **Fertő-Hanság Nemzeti Park**

Az országos döntő **három fordulóból áll:**

- kiselőadás (szóbeli) – 45 pont
- elmélet (írásbeli) – 70 pont
- terepgyakorlat – 85 pont

Kiselőadás: Az 5 perces kiselőadás témája lehet a természetben végzett saját megfigyelés vagy szakköri munka keretében végzett környezet-természetvédelmi tevékenység, terepi vizsgálódás, amiben a tanuló aktív szereplőként részt vett. A választott téma/ felvetett probléma bemutatása saját vizsgálódások, kísérletek, mérések, módszerek és eredmények alapján prezentáció keretén belül (fényképpel, rajzzal, diagrammal, videóval stb.). Projektor használata biztosított. Az előadás témáját/címét az MTT-be, az mtt.versenyek@mtt.t-online.hu e-mail címére kell elküldeni. Határidő: 2025. május 9.

Írásbeli: A második forduló ismeretanyaga

Terepgyakorlat a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban. A feladatok megoldása a terepen elhangzott információk alapján történik.

Az MTT a döntőbe jutott versenyzőknek és a felkészítő tanároknak emléklapot ad. A verseny első hat helyezettje és felkészítő tanára oklevélben részesül, míg az első helyezett tanuló és tanára a Társulat Herman Ottó érmét is megkapja.

A háromnapos Kárpát-medencei döntő technikai bonyolításához (szállás, étkezés és helyi utazások) történő hozzájárulás mértékéről a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Kapcsolat:

Általános kérdésekben:

Tel: +36-1-266-1101, +36-30-296-4556

e-mail: mtt.titkarsag@mtt.t-online.hu

levelezési cím: 1137 Budapest Jászai Mari tér 4/A I.em.1.

Szakmai kérdésekben:

dr. Szabó László József, a verseny szakmai vezetője

tel: 30/553-6555

e-mail: szlj55@gmail.com

Szeretettel várjuk a nevező iskolákat, tanáraikat és diákjaikat.
Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk!

Budapest, 2024. június 5.

Dr. Dévai György
professor emeritus,
az MTA doktora
az MTT Biológiai Szakosztály
elnöke

dr. Szabó László József, PhD
szakmai versenyfelelős

Dr. Tardy János, PhD
c. egyetemi tanár,
az MTT ügyvezető elnöke